

1991. GADA
BARIKĀŽU
MUZEJS

Saldus
novads

**Biedrība «Latvijas ģenerāļu klubs»
Biedrība «Latvijas Mazpulki»**

Kurzemes jauniešu kopdarbs – pētījums

«Janvāra barikādēm – 30»

NOLIKUMS

Pētījumu organizē biedrības «Latvijas ģenerāļu klubs» un «Latvijas Mazpulki» sadarbībā ar Aizsardzības ministrijas Jaunsardzes centru, Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, Zemessardzes 4. Kurzemes brigādi, 1991. gada Barikāžu muzeju un Saldus novada pašvaldību.

Mūsu valsts Latvijas vēsture nav gara, bet ir bijusi sarežģīta. Tās būtiskākie notikumi ļoti bieži bijuši atkarīgi no kaimiņu valstu mērķiem un rīcības. Neatkarības iegūšana, valsts izveidošana, divas okupācijas un atkal neatkarības atgūšana. Visu to varēja nodrošināt cilvēki – savas valsts patrioti – neatkarīgi no tautības, etniskās piederības, reliģiskās pārliecības un dzīves vietas.

2021. gada pētniecisko darbu konkurss tiek veltīts Latvijas patriotu dzīves un darbības izziņai. Konkursa organizatoru iecere ir dot iespēju konkursa dalībniekiem atrast un iepazīt Latvijas novadu cilvēkus, 1991. gada janvāra barikāžu dalībniekus, uzzināt viņu atmiņu stāstus un dzīvi šodienas Latvijā.

Pētījuma tēma „Janvāra barikādēm – 30”.

Šogad aprit 30 gadi, kopš 1991. gada janvāra barikādēm, kad Latvijas iedzīvotāji – neatkarības atbalstītāji – aizstāvēja valsts brīvību pret militārām akcijām un neatkarības pretiniekiem.

Barikāžu laiks ir vēsturisks apzīmējums 1990. gada 4. maijā atjaunotās Latvijas Republikas aizsardzības pasākumiem, kas tika organizēti Rīgā un citās Latvijas pilsētās no 1991. gada 13. līdz 27. janvārim. Tās dalībnieki bija vienkāršie Latvijas iedzīvotāji no laukiem, rajonu pilsētām, Rīgas. Plašākā nozīmē barikāžu laiks var tikt attiecināts uz laika periodu līdz pat 1991. gada 21. augustam, kad notika pēdējais OMON specvienību uzbrukums Jēkaba ielas barikādēm. Barikāžu aizstāvju nevardarbīgā pretošanās ne tikai deva pretsparu OMON specvienībām, bet arī ar plaša starptautiskā atbalsta palīdzību novērsa

PSRS vadības lēmumu izsludināt ārkārtas stāvokli Latvijā un no Krievijas ievest PSRS regulāro karaspēku.

Kopš 1996. gada janvāra vairāk nekā 30 tūkstoši barikāžu aizstāvju ir saņēmuši Barikāžu dalībnieka piemiņas zīmes.

Aicinām Jūs, pētījuma dalībnieki, apzināt mūsu valsts patriotus, reālus mūsdienu cilvēkus un viņu devumu mūsu valsts neatkarības atgūšanā un nosargāšanā. Jūs noteikti uzzināsiet daudz faktu, par kuriem nav rakstīts vēstures grāmatās. Veicot intervijas ar barikāžu dalībniekiem, Jūs palīdzēsiet vēsturniekiem papildināt esošo pētījumu klāstu.

Pētījuma mērķis

Rosināt Kurzemes jauniešu interesi par Latvijas vēsturi, veidot izpratni par valstiskumu un patriotismu, par katra cilvēka vietu vēsturiskajos notikumos un pilsonisko līdzdalību mūsdienu Latvijā.

Pētījuma uzdevumi:

- izzināt un iepazīt dažādu Latvijas novadu cilvēkus, 1991. gada janvāra barikāžu dalībniekus, apkopot viņu vēsturiskās liecības un izcelt barikāžu dalībnieku devumu valsts neatkarības stiprināšanā;
- iepazīstināt jauniešus ar valsts aizsardzības un sabiedrības drošības sistēmu darbu;
- popularizēt sabiedrībā Latvijas valstī nozīmīgus Saldus novadniekus (latviešu strēlnieku pulkvedis Jukums Vācietis, dzejnieks Māris Čaklais u.c.).

Pētījuma dalībnieki:

1. Jaunsargu, mazpulku, skautu un gaidu vienību dalībnieki – jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem.
2. Kurzemes reģiona izglītības iestāžu 6. – 12. kl. skolēni, profesionālo izglītības iestāžu audzēkņi, augstskolu studenti un citi jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

Pētījuma norise:

1. Katrs jaunietis atrod vienu cilvēku, 1991. gada barikāžu dalībnieku, kurš piekrīt piedalīties pētījumā, sniedzot interviju.
2. Jaunietis intervē barikāžu dalībnieku klātienē vai attālināti uzdodot pētījuma jautājumus (skat. pielikumā).
3. Barikāžu dalībnieks dāvina pētījumam vismaz 2 fotogrāfiju kopijas – vienu foto ar epizodi no savas dzīves 1991. gadā, otru no interesanta notikuma pēdējo divu līdz trīs gadu laikā.
4. Jaunietis atbildes uz intervijas jautājumiem, pilnos teikumus un ievērojot pareizrakstību, ieraksta *google.doc* anketas formā, pievienojot tur arī fotogrāfijas. Saite uz anketu - <https://ieej.lv/barikadem30>

5. Lai pētījums tiktu veikts kvalitatīvi un rūpīgi, jaunieši drīkst aicināt palīgā konsultantu – skolotāju, mazpulka vadītāju, vecākus u.c.
6. Aizpildot anketu, personas piekrīt, ka norādītā informācija apkopotā veidā tiks nodota 1991. gada Barikāžu muzejam, kā arī tiks izmantota pasākuma publicitātes nodrošināšanai.

Pētījuma rezultātu apkopošana:

1. Pētījumi iesniedzami **līdz 2021. gada 12.aprīlim**, pilnībā aizpildot *google.doc* anketu.
2. Ja intervijas laikā atklājas, ka barikāžu dalībniekam ir kādi īpaši priekšmeti vai fotogrāfijas, ko viņš būtu ar mieru nodot Barikāžu muzejam, tad iesakām sazināties ar vēsturnieci Ilzi Lāci, tālr. nr. 29189208, e-pasts: ilze21lace@inbox.lv
3. Pētījuma rīkotāji piešķirs pateicības balvas tiem pētījuma dalībniekiem, kuri būs iesnieguši īpaši interesantus aprakstus par barikāžu dalībniekiem.
4. Pateicības balvas nopelnīs arī tie organizāciju vadītāji, skolotāji un jaunatnes darbinieki, kuri būs motivējuši savus audzēkņus piedalīties pētījumā un konsultējuši vismaz 4 jauniešus.
5. Informāciju par pētījuma izstrādi, anketas aizpildīšanu un fotogrāfiju nosūtīšanu var precizēt, zvanot vai rakstot projekta koordinatorei Gintai Kožokaru, tālr. nr. 20087844, e-pasts: ginta.kozokaru@saldus.lv

Kurzemes jauniešu saiets “Esiet kā vīri!”

Visi pētījuma dalībnieki 2021. gada 14. augustā tiks aicināti uz Kurzemes jauniešu saietu “Esiet kā vīri!”, ko organizēs Saldus novada Jaunlutrīņos - latviešu strēlnieku pulkveža Jukuma Vācieša dzimtajā vietā. Pasākuma dalībnieki dienas garumā piedalīsies piedzīvojumiem bagātā pārgājienā ar izglītojošiem mūsu valsts aizsardzības un sabiedrības drošības elementiem un Jaunlutrīņu apkārtnes kultūrvēsturiskajām vērtībām. Vēlā pēcpusdienā saietam tiks aicināti piebiedroties visi intervētie barikāžu dalībnieki ar savām ģimenēm, lai vakarā kopā svinētu 1991. gada barikāžu 30. gadadienu. Pateicības un balvas saņems rūpīgākie pētnieki, interesantāko atmiņu stāstu autori un aktīvākie jauniešu pētījuma konsultanti. Vakara pārsteigums visiem saieta dalībniekiem būs skanīgs un patriotiski sirsnīgs koncerts ar NBS orķestri un Latvijā populāriem mūziķiem.

Biedrības «Latvijas ģenerāļu klubs» valdes priekšsēdētājs

G. A. Zeibots

Latvijas Mazpulku padomes priekšsēdētājas vietniece

I.Kļava

2021. gada 1.februārī

INTERVIJAS JAUTĀJUMI

1. Barikāžu dalībnieka vārds, uzvārds, dzimšanas datums.
2. Barikāžu dalībnieka mājas adrese, tālr. nr.
3. Ar ko Jūs nodarbojāties 1991. gadā, kur mācījāties vai strādājāt?
/pievieno foto no 1991.g./
4. Kas Jūs pamudināja doties uz Barikādēm?
5. Kā tieši Jūs barikāžu laikā nonācāt Rīgā?
6. Kurā vietā Rīgā Jūs sargājāt Latvijas neatkarību?
 - Pie Augstākās padomes (tagad Saeimas) ēkas Jēkaba ielā
 - Pie Ministru kabineta
 - Zaķusalā
 - Citur (norādīt, kur)
7. Ko Jūs darījāt, atrodoties Barikāžu vietā, kā pavadījāt “brīvo” laiku ?
8. Kādas bija izjūtas, atrodoties šajā vietā?
9. Ko ievērojāt apkārtējos cilvēkos, vidē, kāds kopumā bija cilvēku noskaņojums?
10. Kādas atziņas savai dzīvei ieguvāt, piedaloties barikādēs?
11. Ar ko jūs nodarbojaties šobrīd? /pievieno foto no 2018.-2021.g./
12. Ar ko, jūsuprāt, šobrīd var lepoties neatkarīgā Latvijas valsts?
 - ar demokrātisku valsts pārvaldi
 - ar attīstītu tautsaimniecību/lauksaimniecību, mežkopību, rūpniecību u.c.
 - ar bagātu kultūrvēsturisko mantojumu un augstvērtīgu kultūras dzīvi
 - ar izciliem sportistiem un daudzveidīgu sporta piedāvājumu
 - ar augstiem sasniegumiem IT jomā (ātru internetu u.c.)
 - cits variants (lūdzu, ierakstiet!)
13. Ja šodien izveidotos līdzīga situācija kā 1991.gadā, vai jūs dotos atkal “uz barikādēm”, lai aizstāvētu Latvijas neatkarību?
 - Jā, noteikti
 - Grūti pateikt
 - Noteikti, nē
 - Cita atbilde (lūdzu, ierakstiet!)
14. Dati par jauniem, pētījuma autoru: vārds, uzvārds, dzimšanas datums; mācību iestāde, klase vai kurss; organizācija; tālr.nr., e-pasta adrese.
15. Dati par pētījuma konsultantu – vārds, uzvārds, amats, darba vieta, tālr.nr., e-pasta adrese.